Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2026)0045

Stāvoklis pēc vēlēšanām Ugandā un draudēšana opozīcijas līderim *Bobi Wine*

Eiropas Parlamenta 2026. gada 12. februāra rezolūcija par stāvokli pēc vēlēšanām Ugandā un draudēšanu opozīcijas līderim *Bobi Wine* (2026/2611(RSP))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Reglamenta 150. panta 5. punktu un 136. panta 4. punktu,

A. tā kā 2026. gada 15. janvāra vēlēšanas Ugandā aizēnoja prettiesiskas darbības, būtiski pilsonisko brīvību ierobežojumi, plaša mēroga opozīcijas pārstāvju iebiedēšana, krāpšana, vardarbība un interneta atslēgšana visā valstī;

B. tā kā saskaņā ar oficiālajiem rezultātiem prezidents *Yoweri Museveni* tika pasludināts par ievēlētu amatā uz septīto termiņu, lai gan vēlēšanu procesā netika ievēroti demokrātijas pamatstandarti;

C. tā kā militārie spēki ir ielenkuši Nacionālās vienotības platformas (*NUP*) vadītāja un prezidenta amata kandidāta *Robert Kyagulanyi* (*Bobi Wine*) dzīvesvietu un saskaņā ar pieejamo informāciju uzbrukuši viņa ģimenei un komandas locekļiem; tā kā viņa dzīvesbiedre *Barbara Kyagulanyi* bija spiesta pamest Ugandu;

D. tā kā pirms vēlēšanām tika patvaļīgi apturēta pilsoniskās sabiedrības organizāciju darbība un tika vērstas represijas pret cilvēktiesību aizstāvjiem un režīma oponentiem, tostarp *Sarah Bireete*, kas tika arestēta;

E. tā kā valdība īstenoja brutālas represijas pret opozīcijas locekļiem, žurnālistiem un protestētājiem, veicot vairāk nekā 400 patvaļīgus arestus pirms vēlēšanu dienas un vēl simtiem arestu pēc tam, kā arī tiek ziņots par spīdzināšanu un sliktu izturēšanos apcietinājumā; tā kā 2025. gada 28. novembrī tika nošauts *NUP* atbalstītājs *Mesach Okello*, kurš piedalījās miermīlīgā demonstrācijā; tā kā tiek ziņots, ka *NUP* reģionālie līderi pēc vēlēšanām ir pazuduši un joprojām nav

atrasti;

F. tā kā ilggadējais opozīcijas dalībnieks *Dr. Kizza Besigye* tika nelikumīgi pārvests no Kenijas uz Ugandu un aizturēts vairāk nekā gadu pirms vēlēšanām, un saskaņā ar pieejamo informāciju šim cilvēkam, kurš ir smagi slims, tiek liegta medicīniskā aprūpe un viņš tiek tiesāts par valsts nodevību,

1. stingri nosoda veidu, kādā noritēja vēlēšanas, un brutālo vēršanos pret politisko opozīciju, pilsonisko sabiedrību, žurnālistiem un protestētājiem; nosoda *Bobi Wine* vajāšanu un draudu izteikšanu viņam; nosoda *Mesach Okello* nogalināšanu;

2. prasa Ugandas iestādēm izbeigt jebkādu vardarbību, draudus, vajāšanu un patvaļīgu aizturēšanu, kas vērsta pret opozīcijas pārstāvjiem, aktīvistiem un valdošas varas kritiķiem, tostarp *Bobi Wine* un viņa dzīvesbiedri, nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot visas patvaļīgi aizturētās personas, tai skaitā *Dr. K. Besigye*, pārtraukt militārās tiesas prāvas pret civiliedzīvotājiem, atcelt visas politiski motivētās apsūdzības, tai skaitā pret *Sarah Bireete*, steidzami atklāt visu pazudušo personu atrašanās vietu un nodrošināt taisnīgumu un atbildību likuma priekšā, kā arī saskaņot tiesu praksi ar konstitucionālajām garantijām un starptautiskajiem taisnīgas tiesas standartiem;

3. prasa Ugandas iestādēm izbeigt pilsoniskās sabiedrības grupu darbības patvaļīgu apturēšanu, atturēties no jebkādas turpmākas interneta ierobežošanas un veikt visaptverošas vēlēšanu un institucionālās reformas, tostarp nodrošināt vēlēšanu komisijas un tiesu varas neatkarību;

4. aicina ES, tās dalībvalstis un reģionālās struktūras aktīvi vērsties pie Ugandas iestādēm saistībā ar notikušajiem pārkāpumiem, cieši uzraugot attiecīgos tiesas procesus;

5. prasa ES un tās dalībvalstīm izvērtēt sadarbību ar Ugandu un tai sniegto palīdzību, lai nodrošinātu atbilstību ES principiem, ieviest mērķorientētas sankcijas un par prioritāti noteikt atbalstu pilsoniskajai sabiedrībai, cilvēktiesību un *LGBTIQ+* aizstāvjiem un žurnālistiem;

6. prasa veikt neatkarīgu un objektīvu izmeklēšanu par noziegumiem pret cilvēci, par kuriem ir atbildīgi Ugandas un citu Āfrikas valstu politiskie un militārie līderi;

7. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, PV/AP, Āfrikas Savienībai un Ugandas iestādēm.